

моментах не може бути рівнозначним за виразністю через цілком інше артикуляційне підґрунтя.

Висновки. Отже, користь від свідомої, виваженої роботи над гамами та вправами до них тим більша, що цікавішими і складнішими будуть поставлені музично-художні завдання, критерієм правильності відпрацювання яких є багатобарвний звуковий результат для втілення в чудових образах різноманітних концертних програм.

Список використаних джерел

1. Брояко Н. Техніка гри на бандурі. Івано-Франківськ: Облдрук, 1997.
2. Залізняк М. В. Букварик для кобзарика: навчальний посібник. Київ : Мистецтво, 1997.
3. Іщенко В. Бандурна абетка. Чернігів: Десна-Поліграф, 2014.
4. Омельченко, А., Баштан С. Школа гри на бандурі. Київ : Музична Україна, 1997.

Касян Яна,

викладач музично-теоретичних дисциплін
дитячої музичної школи №3 ім. Б. Гмирі
(м. Полтава)

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Анотація. У статті окреслено роль інформаційно-комунікаційних технологій в галузі освіти, розкрито необхідність використання новітніх ІКТ в умовах дистанційного та змішаного навчання в сучасному освітньому середовищі, проаналізовано сучасні засоби створення навчального контенту для забезпечення освітнього процесу.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, дистанційне, змішане, навчання, програма, редактор.

Постановка проблеми. Актуальність питання використання

інформаційно-комунікаційних технологій в умовах сьогодення є безперечною, адже ці технології відіграють важливу роль в освітній галузі, фактично стаючи незамінним та невід'ємним складником навчального процесу. У зв'язку з багатьма обставинами значна частина навчання в усій Україні була переведена у дистанційний або змішаний режим. Тож сучасний учитель постає перед складним викликом викладання предметів не лише в очному форматі, а й дистанційно. Для вчителів творчих спеціальностей, зокрема музичних, це додатковий чинник, що ускладнює проведення навчального процесу.

Виклад основного матеріалу. Над питанням важливості використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках музично-теоретичного циклу, я працюю вже кілька років, а з початком дистанційних занять, що були спричинені спочатку епідемією, а в подальшому військовим станом, воно постало особливо гостро.

Будь-якою творчою спеціальністю надзвичайно важко оволодіти дистанційно, а особливо – музичною. Адже зокрема такий додаток для дистанційного проведення конференцій, як «zoom», спотворює або взагалі може не пропускати музичний звук інструменту (домру, гітару, флейту, фортепіано), чи голосу під час співу. Тож при проведенні дистанційних занять із сольфеджіо, це створює значні проблеми. Треба зазначити, що дані проблеми виникають вибірково, і можуть не залежати від якості техніки, за допомогою якої виводиться музичний звук. Зазначу з власного досвіду, що навіть на міжнародних конференціях, при виведенні звука через професійні мікрофони, одних учасників чути з перервами звука (при співі), а інших не чути взагалі. Проте дана програма надає велику кількість необхідних для викладачів опцій, зокрема, можна вивести на екран комп'ютера дошку, будь яке зображення (зокрема нотні стани, що може замінити класну дошку), робочі зошити, ноти, підручники у доступних для всіх форматах, зокрема pdf, word, та ін. Також є можливість поширення аудіо, чи відео, що необхідно при проведенні дистанційних уроків музично-теоретичного циклу.

Проте, необхідно зазначити, що описана вище програма лише дозволить продемонструвати заздалегідь підготовлений навчальний контент. Для того, щоб уроки з музично-теоретичних занять були для дітей цікавими, заохочували їх до пізнання нового та викликали інтерес, лише майданчику для проведення уроку недостатньо. Тож в цей момент вчитель постає перед непростим питанням, чи достатньо використовувати матеріали, які знаходяться у вільному доступі в інтернеті (готові відео, чужі напрацювання), чи все ж таки знаходити шляхи для самовдосконалення, самотійно опановувати новітні програми, шукати цікаві та неординарні рішення для вирішення навчальних проблем конкретних класів.

Питання це не таке просте, як могло б здатися на перший погляд. Адже створення якісного відео-диктанту, який звучатиме 30-40 секунд, займе від 30 хвилин, за умови якісного виконання. Можна піти легшим шляхом і зробити аудіозапис, зігравши мелодію на фортепіано, проте потрібно розуміти, що записувати ви не будете у професійній студії, тож звук може фонити, «гудітиме» фортепіано. Сам інструмент може бути не досить налаштованим, що замість того, щоб розвивати музичний слух, сприятиме хибним запам'ятовуванням звучання нот, що в подальшому викличе додаткові проблеми в учнів.

Інший підхід – набрати нотний матеріал за допомогою нотного редактору. Зокрема програма MuseScore дозволяє зберігати нотний проєкт, mp3, зображення, pdf файл, в тому числі окремі партії та текст всього твору. Також у зазначеній програмі, є можливість прибирати видимість нот, музичних тривалостей та інших позначок. Можливість збереження аудіо та фото (в тому числі зі змінами) дозволить створити одразу 3 варіанти музичного диктанту: класичний диктант, диктант-ескіз (з пропущеними фрагментами, або елементами запису), та диктант-пазл.

За цим самим принципом можна створювати і аудіо для слухових аналізів. Знову ж таки, можна йти двома шляхами, перший – обмежитись просто аудіо, другий створити відео, яке буде сприяти вирішенню проблем,

які виникають саме у ваших учнів, сприятимуть систематизації набутих знань при вірному оформленні відео. На виготовлення якісного відео зі слуховим аналізом часу йде значно більше ніж на диктант, проте в подальшому вже готові аудіо доріжки можна розрізати на окремі елементи (з різними музичними елементами), і в подальшому використовувати їх в наступних відео. Для того щоб розподілити готове аудіо на окремі фрагменти, доцільним буде використовувати програми Clipchamp або Audacity.

Засвоєння та перевірка вивченого теоретичного матеріалу, а також тем з музичної літератури, теж може бути викладена в цікавому форматі. Зокрема цьому можуть сприяти як навчальні відео, які можна змонтувати в різноманітних відеоредакторах (VSDCVideoEditor, Clipchamp, Canva та ін.), так і різноманітні інтерактивні презентації. Володіння будь-яким із зазначених відеоредакторів, значно покращує навчальний процес, та дозволяє проводити дистанційні та уроки в змішаному форматі дійсно якісно. Відеовікторина, яка може бути виведена через zoom-конференцію, буде однаково якісно та гарно чутна для учнів, що присутні в класі, так і для тих, хто підключається на урок онлайн.

Сучасне підростаюче покоління важко чимось вразити, чи здивувати, проте якісно виготовлені інтерактивні power point презентації викликають в учнів різних вікових категорій непідробний інтерес, активізують навіть найбільш безініціативних учнів. Гіперпосилання між різними слайдами з різними завданнями, сприяють охопленню навчального матеріалу в різних формах подачі.

Висновки. Підсумовуючи вищесказане, хотілось би зазначити, що у сучасному освітньому просторі інформаційно-комунікаційні технології надають можливість для проведення уроків в умовах дистанційного чи змішаного навчання, що на даний момент є відповіддю на виклики часу. Володіння вчителем різноманітними сучасними програмами сприяє якісному проведенню навчального процесу.

Список використаних джерел

1. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі // URL: <https://osvita.ua/school/method/technol/6804/> (дата звернення: 05.04.2024)
2. Використання засобів ІКТ у процесі дистанційного навчання майбутніх учителів музичного мистецтва // URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/35295> (дата звернення: 05.04.2024)

Кедалова Олена,
викладачка другої категорії класу
фортепіано КЗПСО «Музична школа №5»
(м. Одеса)

РОЗВИТОК САМОСТІЙНОСТІ МУЗИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ МОЛОДШИХ І СЕРЕДНІХ КЛАСІВ

***Анотація.** У статті висвітлюється питання щодо важливості розвитку самостійності музичного мислення учня, ролі та участів цьому процесі викладача, проаналізовано чинники, що впливають на бажання й спроможність учня до самостійності мислення та засвоєння навчального матеріалу.*

***Ключові слова:** учень, музичне мислення, самостійність, увага, самостійна робота, самоконтроль.*

***Постановка проблеми.** Метою навчання дітей в ДМШ та ДШМ є підготовка в більшості своїй музикантів-любителів, які мають навички музичної творчості, можуть самостійно розібрати і вивчити музичний твір будь-якого жанру, вільно володіти інструментом, підібрати будь-яку мелодію й акомпанемент до неї. Навчити музикувати можна будь-якого учня, який має навіть вельми середні музичні дані. Все це вимагає від педагога високого професіоналізму, творчого підходу до навчання дитини і великої до неї любові та поваги.*